

Strel v srce Amerike

Ni se še poleglo razburjenje zaradi tragicne smrti prvega kozmonavta Jurija Gagarina, nismo se še opomogli od presenečenja glede Johnsonove izjave, da ne bo kandidiral in da bo omejil bombardiranje Severnega Vietnama in skušal najti pot do miru, ko je zločinski strel neznanelega belega in brutalnega rasista pretrgal nit življenja enemu najplemenitejših sinov Amerike, voditelju ameriških črncev dr. Martinu Lutherju Kingu.

Kdo se ne spominja s televizijskih zaslonov in filmskih platen podobe in obraza inteligentnega, skromnega, prijaznega in preprostega črnega človeka, ki je skušal z nenasiljem, gorečo besedo, strpnim in upornim delom priboriti 20 milijonom ameriških črncev enakopravnost in pravičnost kljub deklariranim in uzakonjenim načelom enakopravnosti vseh državljanov ZDA.

Toda mračne, brutalne sile ameriških, predvsem južnih rasistov, so v svoji umazani nizkosti in primitivnosti zagrešile najhujši zločin z dalekosežnimi posledicami za notranji razvoj Amerike. Hkrati pa so umazale tudi tisti del napredne, demokratične Amerike, ki skuša in hoče tudi na ameriških tleh ohraniti in razviti tiste slavne tradicije in ameriške želje po svobodi in demokraciji, za katere so se borili Washington in za katere sta tragično padla dva ameriška predsednika, Lincoln in Kennedy.

Lincoln in Kennedy, oba ameriška predsednika, sta morala svoje prizadevanje in hotenje po enakopravnosti črncev prav tako plačati z življenjem. Zdaj je prišel na vrsto dr. Martin Luther King, Nobelov nagrajenec za mir in poosebljen tistega dela osveščenega črnega prebivalstva Amerike, ki se zaveda, da se je treba s strpno borbo, nenasiljem in prepričevanjem priboriti enakopravno mesto z ameriškim belcem pod soncem, ki sije za vse rase sveta pravično in enako. Strel v srce Martina Luthera Kinga je bil pravzaprav strel v srce Amerike, bil je strel v srca vseh tistih milijonov ljudi po svetu, ki se bore in si prizadevajo, da bi na naši majhni zemeljski krogli postali vsi ljudje zares enakopravni in bratje, ne glede na raso, spol, navadnost, in družbeno pripadnost.

Dr. Martin Luther King je tako postal mučenec svojega ljudstva, postal pa je tudi vest Amerike in upanje v raso enakopravnost. Kajti to zlo ni samo diskriminacija med belimi in črnimi; to zlo najdemo tudi med belimi narodi, med bogatimi in revnimi, med razvitimi in nerazvitimi. To zlo obstoja.

Obstojata tudi pri nas, v Beneški Sloveniji. Ali niso naši ljudje kljub republikanski ustavi in načelom enakopravnosti prav tako diskriminirani samo zato, ker so Slovenci. Ali ni diskriminacija dejstvo, da ne morejo naši ljudje tod moliti v materinim jeziku, da ne morejo v istem jeziku hoditi v šole in se ga posluževati v razgovorih z oblastjo. Tudi to je diskriminacija in prav na to nas je spomnila tragična smrt apostola ameriških borcev zoper raso diskriminacijo dr. Martina Luthera Kinga. Tudi njegova smrt je bil del borbe za naše nacionalne pravice. In zato nas je tem bolj prizadela, čeprav ga osebno nismo poznali.

PRAZNIČNA CVETNA NEDELJA V SV. LENARTU

Slovenski pasijon v cerkvi Presvetega srca si je ogledalo več kot tisoč naših ljudi

Slovensko narodno gledališče iz Trsta, ki se v polnosti zaveda svojega kulturnega in nacionalnega poslanstva je prineslo visoko kvalitetno in umetniško dognano slovensko besedo tudi v naše kraje

Letošnja cvetna nedelja je bila za beneške Slovence praznična v dvojnem smislu: ni bila samo zadnja nedelja pred Veliko nočjo, temveč tudi nedelja, ko je Beneško Slovenijo obiskalo Slovensko narodno gledališče iz Trsta.

Za svoje drugo gostovanje pri nas si je Slovensko narodno gledališče iz Trsta izbralo predstavo «Slovenski pasijon», ki se ni samo posrečeno vključila v predvelikonočno razpoloženje naših ljudi, temveč jim je tudi z visoko gledališko in igralsko kulturo posredovala žlahtno slovensko besedo o temeljnem problemu človeka, o njegovem življenju in smrti.

Župna cerkev Presvetega srca v Sv. Lenartu je bila na cvetno nedeljo popoldne premajhna, da bi lahko sprejela vse gledalce, beneške Slovence, ki so prihiteli v Sv. Lenart, da bi si lahko ogledali «Slovenski pasijon». Cerkev v Sv. Lenartu, zagotovo ena največjih cerkev v Benečiji, je pripravila za obiskovalce predstave okrog pet sto sedežev. Toda gledalcev je bilo še enkrat več in pogled s kora na več kot tisočglavi avditorij je bil zares veličasten. Morda se doslej v Benečiji še ni zgodilo, da bi neka predstava ali manifestacija pritegnila toliko naših ljudi.

Presenečeni in s tihim zadovoljstvom v srcu smo s kora spremljali «Slovenski pasijon», ki je cerkev Presvetega srca spremenil za nekaj ur v gledališče, gledalce pa pretresel in pritegnil s tremi zgodbami o človekovem življenju in smrti. Pod visokimi cerkvenimi oboki, v izredno akustični cerkveni ladji, na improviziranem odru pred oltarjem, smo s tiho zbranostjo, notranje pretreseni in navdušeni nad umetniško izrazno silo slovenskih tržaških gledališčnikov spremljali «Slovenski pasijon», razdeljen na tri dele. Pred začetkom slehernega dela pa je stopil na deske don Mario Lavrenčič, ki je zbranim gledalcem v domačem narečju prav tako sugestivno in prizadeto spregovoril o vsebini vsakega posameznega dela pasijona posebej.

Kot smo že omenili, je «Slovenski pasijon» razdeljen na tri dele: na «Soldaški mizerere», «Kmečki rekviem» in «Škofjeloški pasijon»; prva dva dela pasijona sta sestavljena iz motivov slovenske ljudske

pesmi, «Škofjeloški pasijon» pa spada med literarne spomenike slovenske zgodovine. Glavna ideja, ki veže vse tri dele, se opira na trpljenje človeka na zemlji, ki ga je odrešilo Kristusovo trpljenje na križu.

«Soldaški mizerere» je drama vojaka, simbolično prikazana v figuri črne smrti, ki s tamburam skandira večni pogubni motiv, ki je v slovenski ljudski fantaziji dosegel visoko tragično noto. Ljubezen za stvari, ki so vojaku blizu mati, ženska, zemlja, poveča žalost soldata, ki je prisiljen zastoj umirati v daljnih deželah. V neskončni žalosti mu je v zadnjem trenutku blizu samo podoba Device Marije, ki ga kliče k sebi.

«Kmečki rekviem» je delo, v katerem srečamo kmeta, ki se ne more sprijazniti s smrtjo. Dejanje se dogaja na grobu in v podzemlju. Ideja za «Kmečki rekviem» se je porodila iz številnih slovenskih ljudskih pesmi, ki so posvečene smrti pri delu. Pred nami vstajajo na odru spomini življenja z malo veselja in veliko žalosti. Kmet pa bo kakor seme, ki mora v objem matere zemlje, zato da lahko obrodi «potiščeren sad». In pravi pokoj bo dobil šele takrat, ko bo poslušal božji klic, ki ga mogočno izpoveduje Gospod Jezus Kristus.

«Škofjeloški pasijon» pa je slovenski literarni spomenik iz leta 1720. Zapisal ga je bil kapucin oče Romuald; služil je za kazati posebne podobe trpljenja Jezusovega, ki so jih nosili v takojmenovanih pasijonskih procesijah.

«Slovenski pasijon», odigran v

Prizor iz «Slovenskega pasijona», ki ga je odigralo Slovensko gledališče iz Trsta v cerkvi Presvetega srca v Sv. Lenartu

resničnem cerkvenem okolju in z visoko gledališko kvaliteto, je postal torej v Sv. Lenartu tisti dogodek, ki ga tosočeri obiskovalci zagotovo ne bodo zlepa in kmalu pozabili. Za obisk v cerkvi Presvetega srca so bili naši ljudje bogato

poplačani. Z izgralci, ki so dali od sebe ves svoj talent, žar in gledališko navdušenje, so lahko doživeli kosček naše preteklosti, v samem pasijonu pa so zagotovo našli tudi veliko vsega tistega, kar jih tudi danes spremljajo njihovi življenjski poti in v njihovem vsakdanjem, težkem življenju kmeta in delavca.

Slovenski pasijon je v Sv. Lenartu, to lahko mirno zapišemo, uspel nad vsemi pričakovanji. Več kot tisoč gledalcev, ki so prihiteli tudi iz najoddaljenejših beneških vasi, dovolj zgovorno priča o tem. O tem priča tudi prisotnost številnih najvišjih predstavnikov javnega življenja slovenske manjšine v Italiji in končno tudi navdušena zagnanost igralcev Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta, ki so odgovorno, z visokim čutom prizadetosti in umetnosti odigrali svoje vloge. Sploh moramo ob tej priložnosti poudariti, da je izključna zasluga uprizoritve «Slovenskega pasijona» v Beneški Sloveniji na eni strani beneškoslovenske duhovščine, ki je dala na razpolago cerkvene prostore za igro in izposlovala dovoljenje od cerkvenih oblasti za predstavo, na drugi strani pa Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta, ki se v polnosti zaveda svojega kulturnega in nacionalnega po-

(nadaljevanje na 2. strani)

Množica ljudi iz vseh krajev Beneške Slovenije je do zadnjega kotička napolnila cerkev, ki se je spremenila za nekaj ur v gledališče

IZ NADISKE DOLINE

STRAŠNA NESREČA V ČEDADU

Oglikov oksid zadušil očeta mater in otroka

Smrti je ušel samo 5-letni sin – Preiskave so še v teku
Nesreča je globoko prizadela vso okolico

Dne 28. marca je prišlo v Borgu San Domenico v Čedadu do zelo hude nesreče, ki je globoko odjeknila ne samo po mestu, ampak se o njej govori še danes po vsej videmski pokrajini. Tri osebe: 31-letni Federico Zambelli, njegova 23-letna žena Vanda Galati in njun eno leto in 3 mesece star sin Marko so v eni noči izgubili življenje. Od družinice se je rešil le 5-letni sin Andrej.

Zjutraj se je pojavil pri sosedih mali Andrej in ves v joku začel pripovedovati, da je našel bratca mrtvega in da sta očeta in mamica že dolgo časa v kopalnici. Soseda je takoj stekla v stanovanje, kjer je res našla otroka oblečenega na tleh poleg zibelke in vrata od kopalnice so bila zaprta s ključem.

Na kraj so takoj poklicali karabinjerje, ki so s silo odprli vrata in našli zakonca mrtva na tleh. Takoj so uvedli preiskave, katerih, dokončni izidi pa še niso znani. Obdukcija je sicer pokazala v krvi znake zastrupljenja z ogljikovim oksidom, a preiskujejo še druge možnosti, zastrupitve kot na primer vino, ki so ga našli na mizi in sta ga zakonca nekoliko popila predno sta šla v kopalnico. Zambelli se je namreč vrnil tištega večera domov okoli 18. ure iz Vidma. Zelo verjetno se je hotel takoj okopati, z njim je bila tudi žena, katero so pa našli še oblečeno. Soba, kjer so našli mrtvega otroka, je bila najbližja kopalnici, plin pa ni zajel druge, v kateri je spal Andrej in se je tako rešil smrti.

Pogreba se je udeležilo nad tri tisoč ljudi.

Avtomobilske dirke na Staro goro

Tudi letos so v koledar športnih prireditev vključili avtomobilske dirke na Staro goro, ki se bodo vršile dne 12. maja. Dirk se lahko udeležijo tudi tuji državljani.

Dne 29. ni 30. junija pa bo rally vzhodnih Alp in bodo kot lansko leto zainteresirani naši hribovski kraji, saj bodo dirkači šli kar dvakrat skozi Čedad, Prešnje, Staro goro, Lombaj, Klodič, Tavorjano in Mažerole. Ta prireditel bo prav gotovo privabila v Beneško Slovenijo dosti športnikov in bodo tako imeli tudi priložnost, da vidijo lepoto naših sicer zapuščenih a prijaznih vasic.

PODBONESEC

Predvidevajo več izdatkov kot dohodkov

Pretekli teden se je sestal občinski svet, da je sprejel proračun za tekoče leto, ki predvideva 233 milijonov in 113.445 lir izdatkov. Da bodo izenačili bilanco, bodo morali vzeti 2 milijona in 317 tisoč lir posojila. Največ denarja bodo potrošili za izvedbo javnih del, kajti v načrtu imajo ureditev poljskih poti, vodovoda, kanalizacije, šol, otroških vrtcev in javno razsvetljavo. Za vsa ta javna dela bodo potrošili 177 milijonov lir.

Izredno velik promet skozi obmejni prehod v Štupci

Meseca marca so zabeležili na obmejnem prehodu v Štupci izredno velik promet. Mejo je pre-

koračilo kar 120 tisoč 314 ljudi, od katerih je bilo 109 tisoč 125 italijanskih državljanov, 11.189 pa tujih, predvsem jugoslovanskih. V istem času je avtobus, ki vozi iz Čedada v Tolmin prepeljal 2.507 potnikov, v obratno smer pa 2.293.

Gradnja novega otroškega vrtca
Pred kratkim je dala občina v zakup gradnjo novega otroškega vrtca v Podbonescu, katerega bodo obiskovali tudi otroci iz drugih vasi, ki leže na levem bregu Nadiže. Otroke bodo vozili s posebnimi avtomobili ali avtobusi. Stroški za to gradnjo znašajo 18 milijonov 700 tisoč lir in jih bodo krili s prispevki države.

Deželni prispevek za vodovod v Brišcih

Deželno prispevanje za kmetijstvo bo financiralo gradnjo novega vodovoda v Brišcih. Predvideva se tri milijone lir stroškov, deželni prispevek pa bo znašal dva milijona 625 tisoč lir, to je 87,5 procentov.

SV. PETER

Kako razviti turizem v Nadiški dolini

Pretekli teden so se sestali pod predsedstvom podpredsednika deželnega odbora in prispevnika za turizem dr. Giacomettija predsednik pokrajinske ustanove za turizem (Ente provinciale per il turismo) dr. Faustino Barbina, pokrajinski odbornik za turizem Vincio Talotti in župani iz Sv. Petra ob Nadiži, Podbonesca, Sv. Lenarta, Sredenja, Dreke in iz Prapontnega, da so vsi skupaj razpravljali, kaj je treba ukreniti, da se ojači turizem v naših krajih.

Po glavni razpravi so posegli v diskusijo tudi župani, ki so v glavnem prišli do sledečih zaključkov: v prvi vrsti je potrebno urediti panoramično cesto, ki vodi iz Stare gore proti občini Dreka; za izvedbo tega dela bi bilo

potrebno potrošiti 100 milijonov lir. Izboljšati bi bilo potrebno tudi državno cesto, posebno tisti del med Špetrom in Štupco. Tu se vrši namreč vsak dan večji promet, ker je v Štupci obmejni prehod prve kategorije. Popravila bi bila potrebna tudi cesta, ki vodi proti Landarski jami. In končno naj bi prišlo čimprej do izgradnje turističnega naselja na Matajurju in do drugih športnih naprav, ki so neobhodno potrebne za razvoj turizma, tako poletnega kot zimskega.

S senika je padel

Zelo hudo se je ponesrečil 17 letni Doriano Blazutič iz Gorenjega Brnasa. Ko je pripravljaval seno za živino, je nerodno stopil in padel več metrov globoko. Pri padcu je dobil zelo hude poškodbe in se bo zato moral zdraviti najmanj tri tedne.

V bolnico so morali peljati tudi najstarejšega moža špeterske občine in sicer 92 letnega Jožefa Sniderja iz Dolenjega Brnasa. Ko je prečkal cesto, ga je zaneslo in mož je tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo. V bolnici so ga sprejeli s prognozo štirih mesecev.

SV. LENART

Nova cesta v Črnico

Končno se bo tudi ljudem iz Črnic izpolnila davna želja, da bi bila njihova vasica (šteje namreč samo 5 hiš), ki leži visoko nad bregom Kosce, povezana s cesto in tako z dolino. Nova cesta bo ljudem tudi olajšala dostop do njiv in senožeti in jih bodo zato lažje obdelovali. Prihranila jim bo pa tudi mnogo časa in truda, ker ne bo potrebno več nositi bremen na hrbtu kot živina. Cesta bo stala okoli 23 milijonov lir in jih bo financiralo deželno prispevanje za kmetijstvo potom frulanske ustanove za hribovsko gospodarstvo.

Za izvedbo javnih del

Deželno prispevanje za kmetijstvo je dodelilo naši občini 3 milijone lir prispevka za ureditev kolovoza, ki vodi na hrib Špik. Dežela je dala tudi dva milijona in pol lir prispevka za gradnjo novega cestnega priključka Pikon-Paloh.

Na občino je prišlo tudi sporočilo, da je ministrstvo za javna dela dodelilo državni prispevek na 36 milijonov lir stroškov, ki bodo potrebni za ureditev in asfaltiranje nekaterih cest.

Iz Idrijske doline

Ureditev nekaterih cest

Občinska administracija je prejšnji teden dala v popravilo nekatere ceste v Ibani, Čenti in Kravoretu, ki jih je poškodovalo lanske neurje. Stroški za izvedbo tega dela bodo znašali okoli 20 milijonov lir, od katerih bo 16 milijonov in 310 tisoč prispevala država na podlagi zakona 969.

IZPOD KOLOVRATA

Obupal nad življenjem zaradi prepira

Vso našo okolico je zelo pretresla vest, da je tragično končal svoje življenje dreški občinski svetovalec 63-letni Anton Krajnik. Na dan sv. Jožefa je prišlo v družini do prepira, kar je imelo iskati vsi vaščani. Iskali so di njegove grožnje, a ker ga zveč sprva niso bili v skrbeh zaradi odločil za obupni korak. Vrgel je na mizo nekaj drobiža in dejal, lo za posledico, da se je Krajnik čer res ni bilo domov, so ga za gre za vedno od doma. Doma

ga celo v obmejnih krajih v Jugoslaviji, kajti dreška občina leži tik ob meji. Iskali so ga več dni in naposled našli mrtvega. Obesil se je ne daleč od doma.

Obmejni prehod Skale odprt

S prvim aprilom so zopet odprli sezonski obmejni prehod Skale, katerega se poslužujejo kmetje, ki imajo dvolastniško izkaznico. Prehod so ponovno zaprli dne 8. aprila ob 18. uri.

AHTEN

Pred gostilno je tekla kri

Med Domenikom Bombardirjem in Jožefom Turkom je prišlo pred gostilno v Malini do hudega prepira, ki se je končal zelo tragično. Od besed sta prišla na dejanja in kar naenkrat je Turk potegnil iz žepa velik nož in obrezal Bombardirja po obrazu. Zaradi globokih ran so morali Bombardirja takoj prepeljati v videmsko bolnico, napadalec pa je neznano kam izginil. Sedaj ga iščejo karabinjerji.

IZ KRNAHTSKE DOLINE

Peti obrok za obnovo Nem

Ministrstvo za javna dela je sporočilo, da je bil nakazan peti obrok za obnovo Nem, kot je to predvideno v načrtu. Vsega skupaj bo občina prejela 67 milijonov lir.

Kot vemo, so nacifašisti to vas med to zadnjo vojno skoraj do tal požgali, njene prebivalce pa, če niso zbežali v hribe, internirali v Nemčijo.

Nesrečen padec starčka iz Vizonta

Zelo hudo se je poškodoval 80-letni Ermacora Venturini iz Vizonta. Stari mož je padel po stopnicah, ko je bil namenjen spat. Dobil je hud pretres možganov in še več drugih poškodb. Njegovo stanje je zelo resno in zato so si zdravniki pridržali prognozo.

TAVORJANA

Praznik drevja

Pretekli teden so se zbrali vsi tavorjanski šolarji, da so skupaj s svojimi učitelji proslavili tradicionalni praznik drevja. Domači župnik je blagoslovil 200 drevesc, katere so potem šolarji zasadili. Cerimonije se je udeležil tudi tavorjanski župan in drugi predstavniki lokalnih oblasti. Uradni govor je imel šolski nadzornik dr. Picot, ki je prisotnim obrazložil pomen tega dne.

Gradnja novih hiš

Prišla je pomlad in zato marsikdo, če le more, obnovi svoj dom. Pred nedavnim se je sestala na občini gradbeniška komisija, kateri je predsedoval geometer Delfo Benati, da so odobrili načrte za gradnjo dveh novih stanovanjskih hiš in za ureditev treh kmečkih poslopij.

FOJDA

Umrli je najstarejši prebivalec Vil

Ni dolgo od tega, da smo pisali v našem listu, kako naglo umira slovenska gorska vasica Vile nad

Fojdo. Skoraj vse prebivalstvo se je izselilo v inozemstvo ali pa kam v Furlanijo. Te dni pa so izgubili še enega prebivalca: nedolga je preminil 64-letni Agostino Bortolutti, ki je bil najstarejši mož v vasi in družinski oče ene izmed že tako redkih družin ene vasice. Zapušča ženo Natalijo in sina Virgilija.

Plamen ga je oplazil po obrazu

V bolnico so morali peljati 9-letnega Romea Galvanija iz Campeja, ker se je hudo opeknel po obrazu in nogah. Fantiček je z vžgalico prižgal nafto in ta se je seveda hitro vnela in ga močno opekla. Zdravniki so izjavili, da bo ozdravil v treh tednih, če ne nastopijo komplikacije.

Komemoracija 29 ustreljenih partizanov v Vidmu

V nedeljo, dne 7. t.m., se je vršila v Vidmu na pobudo furlanskega ANPI in APO ter v prisotnosti predstavnikov oblasti in javnosti komemoracija 29 partizanov, ki so jih nacisti ustrelili 9. aprila 1945. leta. V jutru omenjena dne so 29 partizanov pripeljali iz celic videmskih zaporov na dvorišče jetnišnice, kjer so jih Nemci najprej postrelili s strojnico, nato pa še z revolverji. Med drugimi so takrat padli za svobodo tudi junaški komandant Mario Foschiani, imenovan «Guerra, Mario Madotti «Tribuno» in «Bensi».

Spomin na te žrtve in na divjanje okupatorjev prav ob zori osvoboditve, je počastilo združenje furlanskih partizanov, v imenu katerih je spregovoril študent Costantino Giorgetti. Poleg številnih bivših partizanov in prijateljev in sorodnikov padlih za svobodo so bili prisotni tudi nekateri videmski občinski svetovalci, predsednik ANPI Federico Vincenti, Maria Cristina Berghinz, predsednik zveze družin padlih in pogrešanih v vojni in druge visoke osebnosti. Pod spominsko ploščo so položili več vencev in šopkov cvetja.

Praznična cvetna nedelja v Sv. Lenartu

(s prve strani)

slanstva v tem, da je prineslo visoko kvaliteto in umetniško dognano slovensko besedo tudi v naše kraje in našim ljudem, za katere je slovenska beseda nedvomno tudi del njihove biti in življenja.

In tega so se v celoti morda naj-

bolj zavedli naši ljudje ter se prav zato tudi tako številno, rekli bi lahko skoraj množično, udeležili praznika slovenske gledališke besede v predvelikonočnem času, na cvetno nedeljo v cerkvi Presvetega srca v Sv. Lenartu.

Ta del Pasijona je slovenski literarni spomenik iz leta 1720. Zapisal ga je kapucin Romuald in prikazuje podobe trpljenja Jezusovega

Pomladni obisk na Stari gori

Furlani pravijo starogorski Mariji stara slovenska Marija

Iz Čedad smo krenili po lepi, toda strmi in ovinkasti asfaltirani poti na obisk ene najstarejših slovenskih božjih poti, obiskati smo želeli Staro goro, ki leži 600 metrov visoko na začetku beneškega hribovja, zelo blizu italijansko-jugoslovanske meje.

Stara gora pa ni samo božja pot beneških Slovencev, temveč je pomembna točka, ob kateri so se bili naselili Stari Slovani že ob svojem prihodu v te kraje v VII. stoletju. Dokončno so se naši predniki naselili tod v VIII. ali IX. stoletju in morda ne bo nezanimivo, zakaj so dali ime tej božji poti Stara gora, Čedadu pa Staro mesto. S takšnim poimenovanjem so zagotovo hoteli poudariti, da sta bila tako Stara gora kot Čedad ob njihovem prihodu naseljena kraja še iz starih časov sèm in od tod logično poimenovanje omenjenih krajev.

Stara gora ima torej za seboj tudi staro in zanimivo zgodovino. Odprimo nekatere strani te zgodovine, ki tudi po svoje pričajo tako o starodavnosti te božje poti in Marijinega kulta kot tudi prisotnost Slovencev na tem področju.

Tako je čedadski kanonik Vincenzo Sillani zapustil rokopis, izdan 1729. leta, iz katerega je moč razbrati, da je škof iz Parenza Cesare De Norespo tridentinskem koncilu 1585. leta zatrdil, po obisku Stare gore, da je v Vatikanu bral rokopis o tem, ki prica, da sega zgodovinski spomin in omemba Stare gore kar tisoč let na zaj, to je v V. stoletje. Podobne ugotovitve najdemo tudi v starih čedadskih analih. Tako beremo, da je bil Stari gori že 1273. leta podarjen srebrni Marijin kip s krono na glavi.

Nemški viri pa trdijo, opirajoč se na podstavek Marijinega kipa, da sega le-ta celo v IX. stoletje. Najzanimivejša pa so pričevanja, ki trdijo, da se moramo povrniti celo v V., oziroma VI. stoletje, to je v leta 500 do 600 naše dobe. Tako je langobardska princesa Pieltruda, potem ko je ustanovila samostan benediktink v Povolettu, prosila oglejskega

patriarha Kalista, če se sme s svojimi sestrami preseliti v Čedad, odtod pa so vsako leto potem romale na božjo pot na Staro goro.

Seveda od vseh teh starih sledov, zgradb in podobnega danes ni ostalo na Stari gori skoraj ničesar, le večje oko arheologov in zgodovinarjev je lahko dokončno razvozlalo pisano, skoraj tisoč petstoletno zgodovino Stare gore, ki hkrati predstavlja nedvomno enega najstarejših spomenikov krščanstva na teh tleh, hkrati pa je tudi dokument o slovanski prisotnosti v teh krajih od njihove naselitve sèm prav tako pred slabim poldrugim tisočletjem.

O slovanski, oziroma slovenski prisotnosti na tem področju ne govori samo ime sosednjega hriba Planjava (v italijanščini Plagnava, kar je le transkripcija slovenskega imena), temveč tudi ime glavnih, vzhodnih vrat v kompleksu svetišča na Stari gori. Tako se ta vrata še danes imenujejo «Vrata poklecila», poitalijančena v «porta Pocacilla». O tem objektivno poroča tudi v svojem zgodovinskem vodniku po Stari gori Guglielmo Biasutti, ki piše o teh vratih na strani 50. takole:

«Tuttavia la denominazione più consueta della porta era quella di "porta della Poklecila", italianizzata in "Pocacilla"; e si chiamava così, perchè nei pressi c'era una pietra a forma di ingnocchiatoio, con un Crocefisso, dove tutti quelli che salivano da oriente al santuario sostavano in preghiera (la voce slava Poklecila significa appunto "ingnocchiatoio")».

Tako Biasutti. V prostem prevodu bi rekli, da je najbolj običajno ime za omenjena vrata Poklecila, poitalijančeno Pocacilla. Ime pa so vrata dobila odtod, ker je bil v njeni bližini kamen v obliki klečalnika s križanim, kjer so se vsi, ki so se vzpenjali z vzhoda k svetišču, zaustavili v molitvi (slovenska beseda Poklecila pomeni prav klečalnik).

Za konec zapišimo še to zanimivost, da Marijin kip, ki je temnopolt, in to je zagotovo nenavad-

no, prišel z Vzhoda in tako postal simbol in tisti magnet, ki je stoletja privabljal in še danes privablja številne romarje na Staro goro.

Danes so se seveda časi spremenili, vodstvo svetišča in romarske poti na Stari gori so prevzeli kapucini, ki si z vsem prizadevajo vključiti Staro goro tudi v tokove modernega turizma in ne samo božje poti.

Če so se nekoč morali romarji vzpenjati težko in strmo na Staro goro, se danes mimogrede pripelje z avtomobilom po lepi cesti prav do vrha. Številne trgovine, gostilne, moderne pivnice in okrepčevalnice, skratka vse, kar sodi k turizmu, ti nudijo vse: od nabožnih spominkov do razglednic, knjig in podobnega, da o hrani in pijači sploh ne govorimo. Pri vsem tem pa je sleherni obiskovalec, ki se je nasitil zgodovinskih dejstev, arhitektura, starozitnosti in podobnega, nagrajen tudi s čutovitim razgledom, ki ga nudi Stara gora, posebej če je vreme popotniku naklonjeno.

In nam je bilo vreme naklonjeno. Ko smo zrlí navzdol, v furlansko ravnino, pa spet na drugo stran, na gorovje, ki se je vzpenjalo čedalje više in više ter se izgubljalo na bližnji, jugoslovanski strani, smo se spomnili tistih naših prednikov, ki so bili prišli sem pred poldrugim tisočletjem, se tu za stalno naselili in tudi ostali. Zgodovina prica o njih, pričajo imena krajev in postaj na Stari gori, pa tudi drobna knjižica, ki so jo izdali kapucini v slovenščini pod naslovom. «Devetnevnica k Materi božji na Stari gori». In v uvodu k tej knjižici, v drugem odstavku, so nam najbolj ostale v spominu te-le vrstice: «Že od 10-11. stoletja so se tu naseljevali Slovenci in ustanavljali vasi. To svetišče je že od daljnih časov cilj slovenskih romarjev, zato tudi imenujejo Furlani Marijo na Stari gori: Stara slovenska Marija. » Za konec samo to, da je bila knjižica natisnjena v Padovi in da so jo izdali italijanski kapucini.

Znamenito svetišče na Stari gori, kamor radi zahajajo slovenski in furlanski romarji. Marijin kip je temnopolt in je prišel iz Vzhoda. Stara gora je tudi privlačna turistična točka.

21. in 22. aprila

Deželne volitve v dolini Aoste

Izvolili bodo 35 novih deželnih poslancev, ki jih bodo volilci izbrali z volilnih list, ki jih je predložilo devet političnih strank in grupacij

Kot smo že poročali bodo 21. 22. aprila deželne volitve v Val d'Aosti, na katerih bodo izvolili novih 35 poslancev deželnega sveta.

V zakonskem roku je bilo predloženih devet kandidatnih list. Kandidatne liste so predložile naslednje stranke: P.C.I. (Komunistična partija Italije), P.L.I. (Italijanska liberalna stranka), M.S.I. (neofašisti), P.R.I. (Italijanska republikanska stranka), U.V. (Union Valdôtaine), P.S.I.U.P. (Italijanska socialistična stranka proletarske enotnosti), Rassemblement (nova politična formacija lokalnega značaja kot konkurenca U.V.), D.C. (Krščanska demokracija) in P.S.U. (Italijanska združena socialistična stranka).

Razen P.R.I. in M.S.I. imajo vse ostale stranke svoje popolne volilne liste s 35 kandidati. Izmed omenjenih strank so republikanci to pot prvič predložili svojo listo za deželne volitve.

V dosedanjem deželnem svetu so imeli pripadniki levega centra 17 poslanskih mest (13 krščanska demokracija in 3 socialisti), opozicija pa je imela 16 poslanskih mest (11 komunisti in 5 U.V.), medtem ko so imeli po eno mesto liberalci in neofašisti. Levi center, kljub odcepitvi socialistov od avtonomističnega bloka, ni imel večine v deželnem svetu in je v bistvu na odločitve vplival vzdržani glas liberalnega

poslanca. Liberalni glas je zato zelo drago stal levi center, ki je moral marsikdaj ugoditi in popustiti zahtevam liberalcev, predvsem na gospodarskem področju.

Deželne volitve v Dolini Aoste, ki bodo mesec dni pred vsedravnimi volitvami, bodo pravzaprav volitve v malem in pokazale bodo po vsej verjetnosti razmerje sil in izid vsedravnih volitev v parlament in senat, ki bodo 19. in 20. maja v Italiji.

Še o sajenju sadnih drevesc

Kdor ni utegnil zasaditi sadnega drevja letošnjo pomlad, lahko to stori tudi v jeseni, kajti pri nas prevladuje srednje toplo podnebje. Pri nabavi drevesca ne glejte, da bo to čim večje, mlajša drevesca se namreč prej primejo in pozneje hitreje razvijajo.

Pri sajenju pazite, da ne pride navaden gnoj v neposreden stik s koreninami. Okrog korenin nasujemo vrhnjo, to je že prezračeno zemljo. Nekateri priporočajo, naj korenine poprej namažemo z zmesjo iz zemlje, peska in komposta.

Minoranza etnica equiparata e tutelata

Gli Slavi della Lusazia hanno trovato la loro patria

Circa mille anni fa quasi l'intero territorio di quella che è oggi la Repubblica Democratica Tedesca — dalla Saale fino al Bober (Slansk/Polonia popolare), dall'Erzgebirge fino alla linea Francoforte (sul Meno) — Köpenick (Berlino) — era abitato da Slavi dell'Elba. Un primo accenno agli Slavi della Lusazia troviamo nella Cronistoria di Fredegar dell'anno 632.

La storia del feudalesimo è caratterizzata dall'oppressione sociale e nazionale, ma anche dall'accanita lotta degli Slavi della Lusazia contro la prepotenza dei grandi feudatari germanici. Già nei secoli XIII - XIV costoro interdissero la lingua slava nelle circoscrizioni di Lipsia, Meissen e Zwickau. Ribellioni contadini, manifestatesi fin dall'inizio del sec. XVI, raggiunsero il loro apice nell'insurrezione di Ucro (Bassa Lusazia) che scoppiò nel febbraio 1548 dilagando rapidamente e riuscendo a imporre l'elezione di propri capi nonché l'abolizione dei tributi e della servitù della gleba. Ad onta della germanizzazione ad oltranza che fu praticata nel periodo feudalistico e negli anni dell'incipiente capitalismo, gli Slavi della Lusazia riuscirono ad affermare una loro lingua scritta, una loro stampa ed una loro letteratura.

La capitalistica industrializzazione della Lusazia nella seconda metà del XIX secolo (industria vetraria ed estrazione della lignite) acuitò sempre più la lotta di classe e portò nel 1907 ad un grande sciopero a cui parteciparono 14.000 tra minatori Tedeschi, Slavi della Lusazia e Polacchi del bacino carbonifero lusaziano. Per tutelare e difendere con unitaria organizzazione i diritti nazionali degli Slavi della Lusazia sorse nel 1912 la Domovina (Patria) come unione centrale di tutte le associazioni slave della Lusazia.

Immediatamente dopo l'instaurazione della dittatura nazista in Germania (30 gennaio 1933) i razzisti con la svastica scatenarono contro gli Slavi della Lusazia una serie di rappresaglie: divieto di attività per la Domovina, divieto di pubblicazione per tutti i giornali, periodici, libri e scritti scientifici, confisca del patrimonio artistico-culturale, divieto dell'insegnamento della lingua slava nelle scuole e dell'uso della lingua slava, arresto di patrioti slavi della Lusazia ostracismo a tutti gli insegnanti e intellettuali d'integra coscienza slava.

Secondo i piani dei fascisti hitleriani, l'intera popolazione slava della Lusazia, doveva essere sfrattata. «Per la popolazione non tedesca dell'Est non ci devono essere scuole di grado superiore alla quarta classe elementare. Quest'ultima ha da insegnare solo quanto segue: contare fino a cinquecento il massimo, scrivere il proprio nome, il precetto che è comandamento divino ubbidire ai tedeschi ed essere onesto, diligente e bravo. Far imparare a leggere ritengo che non sia necessario. Oltre questa non ci dovrà essere alcuna altra scuola nell'Est. — Firmato Heinrich Himmler, capo delle SS ed altro commissario per il consolidamento del germanesimo».

Ma né gli antichi né i nuovi barbari riuscirono a togliere alla popolazione slava della Lusazia la forza vitale e la fede in un avvenire migliore. Allorché nella seconda guerra mondiale l'Armata sovietica raggiunse la frontiera lusaziana, il Maresciallo Konjev, comandante del primo Fronte ucraino, rese noto ai suoi soldati e ufficiali che essi nelle imminenti battaglie avrebbero liberato la minoranza etnica slava. Grazie alla cordialità di rapporti fra truppe sovietiche e popolazioni

slave poté essere ricostituita già al 10 maggio 1945 la Domovina, i cui membri parteciparono attivamente alla ricostruzione antifascista. L'evoluzione degli Slavi della Lusazia come minoranza etnica e la storia della loro lotta per l'equiparazione nazionale suscitavano in molti slavi della Lusazia la consapevolezza che senza profonde trasformazioni sociali non è possibile garantire uno sviluppo nazionale equiparato.

Certo, nel corso dei secoli il popolo slavo della Lusazia ha subito molte sofferenze: che hanno inciso profondamente nella sostanza demografica sicché attualmente di Slavi della Lusazia non ne trovate che nelle due circoscrizioni di Dresda e Cottbus.

(continua)

vaš čas pridobi vso svojo vrednost!

industria orologerie speciali e apparecchi elettromeccanici

solidaritudine

UDINE
Via Chiasso 4
Tel. 54561 - 2 - 3

- s poslovalnicami:
- «TRGOVSKA HIŠA», Tomšičeva ul. 2
 - «Blagovnica s stanovanjsko opremo», Wolfova ul. 1
 - «KONFEKCIJA ELITA», Čopova ul. 7
- Obiščite nas in nam zaupajte svoje želje tudi v letošnjem letu!

za naše mlade bralce

Mošnjiček

Živela sta mož in žena in imela sta par volov, sosed pa voz. In kadar je prišla nedelja ali kak praznik, tedaj eden izmed njih vzame vole in voz in se pelje v cerkev ali v goste, prihodnjo nedeljo pa drugi — tako so si delili med seboj.

Nekoč pa žena reče staremu, ki so bili volji njegovi:

«Popelji vole na trg in jih prodaj pa si kupimo konja in voz in se bomo ob nedeljah sami vozili v cerkev in k sorodnikom. Pomisli ti je treba, da sosed ne krmi svojega voza, mi pa moramo krmiti».

Starec je voloma navezal vrv na roge in ju odpeljal. Žene ju po cesti pa ga dohiti človek na konju.

«Pozdravljen!».

«Pozdravljen!».

«Kam pa ženeš vole?».

«Naprodaj».

«Zamenjaj z mano vole za konja».

«Daj».

Zamenjal je vole za konja, jaha na konju naprej. A nasproti mu pride človek, kravo žene na sejem.

«Pozdravljen!».

«Pozdravljen!».

«Kam pa greš?».

«Vole sem gnil na sejem, da jih prodam, pa sem jih zamenjal za konja».

«Daj».

«Zamenjaj meni konja za kravo!».

Zamenjala sta. Pelje kravo, tedaj pa človek prižene svinjo.

«Pozdravljen!».

«Pozdravljen!».

«Kam pa to ženeš?».

«Pa vole sem gnil na sejem in sem jih zamenjal za konja, konja pa za kravo».

«Zamenjaj z mano kravo za svinjo».

«Daj».

Žene svinjo naprej, tam pa človek pripelje ovco. Pogovorila sta se.

«Zamenjajva svinjo za ovco».

«Daj».

Zdaj stari žene ovco, človek pa prinese gosko naprodaj. Pogovorila sta se.

«Zamenjajva ovco za gosko».

«Daj».

Stari je šel nekaj časa z gosko, pa človek petelina prinese mimo. Pogovorila sta se.

«Zamenjajva gosko za petelina».

«Daj».

Nese stari petelina, pa pride človek, na cesti je našel prazen mošnjiček. Pogovorila sta se.

«Tale mošnjiček sem našel, zamenjaj mi petelina zanj».

«Daj».

Spravil je stari mošnjiček in šel sam na sejem. Ko pride k mestu, pa se je treba z brodom prepeljati čez reko, on pa nima s čim plačati brodnine. Brodniki mu pravijo:

«Daj nam vsaj tale mošnjiček pa te prepeljemo».

In ga je dal. Tam pa je stala vrsta voznikov. Ko so izvedeli od njega, kaj je zamenjal za mošnjiček, so se mu začeli smejati.

«Kaj bo,» mu pravijo, «tvoja žena napravila s teboj za to?».

«Nič. Rekla bo: — Hvala bogu, da si živ prišel domov!».

Pa so stavili in udarili: če bo res rekla tako, mu bodo vozniki dali vseh dvanajstero naloženih voz in še biče povrh. Izbrali so enega iz svoje srede in ga poslali k njegovi stari. In pride.

«Pozdravljeni!».

«Ali si slišala za svojega starega?».

«Ne, nisem slišala».

«Vole je zamenjal za konja».

«To je pa imenitno. Vozček ne stane veliko, nekako bomo vsaj mleko imeli».

«Kravo je za svinjo zamenjal».

«Tudi to je dobro: imeli bomo prašičke, drugače jih je zmerom treba kupovati, kadar pride pust ali konec posta».

«Svinjo pa je za ovco zamenjal».

«Tudi to je dobro: imeli bomo jagnjeta in volno pa si bom lahko kaj napredla za veliko noč».

«Pa ovco je zamenjal za gosko».

«Tudi to je dobro: imeli bomo pisanice in perje».

«Gosko je zamenjal za petelina».

«O, to je pa še bolje! Petelin nam bo pel ob jutrih, na delo nas bo budil».

«A petelina je zamenjal za mošnjiček».

«Tudi to je dobro. Kadar bo kdo obogatel — on, jaz ali najini otroci — bomo spravljali v mošnjiček».

«Pa tudi mošnjiček je dal za brodnino».

«O, hvala bogu, da se le sam vrne živ».

Kaj bi tedaj vozniki drugega — izročili so mu vseh dvanajst voz.

Klobuček, petelin in roža

Prišla je pomlad in prinesla v košari petelina, klobuček in rožo. Ponujala je klobuček in klicala: «Kdo kupi klobuček?».

Nihče ga ni hotel kupiti. Vsi so čakali, da bi jim pomlad klobuček poklonila.

Ko je videla, da ga ne bo mogla prodati, ga je podarila Marjanci.

Potem je ponujala petelina:

«Kdo kupi petelina?».

Nihče ga ni hotel kupiti. Čakali so, da bi jim ga poklonila.

Ko je pomlad videla, da petelina ne bo mogla prodati, ga je dala babici.

V košari je imela samo še rožo, ponujala jo je in klicala: «Kdo kupi rožo?».

Nihče ni hotel rože kupiti. Vsi so čakali, da bi jim je pomlad poklonila.

Ko je videla, da rože ne bo mogla prodati, se je ozrla okoli sebe in iskala tistega, ki bi mu jo dala.

Naproti ji je prišel dedek in se prijazno smehljaj. Njemu jo je poklonila.

Potem je s prazno košaro se-

dila pod hruško na klop in gledala Marjanco, kako se je s klobučkom pokrila.

Zapihal je veter in odnesel lepi klobuček z Marjancine glave. Marjanca ga je lovila pa ne ulovila. Upehana je sedla pod hruško na klop in supaj s pomladjo gledala babico, kako je bežala za neubogljivim petelinom.

Babica ni dolgo bežala. Vrnila se je in pustila petelina, naj zbeži kamor hoče, upehana je sedla pod hruško na klop. Skupaj s pomladjo in Marjanco je gledala dedka, kako ni vedel, kam bi z rožo.

Ni ga mogla dolgo gledati, vstala je in rožo na vrtu vsadila.

Dedek se je oddahnil. Sedel je pod hruško na klop in zdaj skupaj s pomladjo, Marjanco in babico gleda rožo, kako raste in cveti.

Sedijo in gledajo, le petelin se potepa po svetu, veter mu je spustil klobuček na glavo.

Kdor petelina s klobučkom sreča, naj ga prinese babici, a klobuček naj vrne Marjanci.

Ded in vnuk

Živel je starček, star kakor zemlja, napol slep in gluhih in kolena so se mu šibila. Pri jedi je komaj držal žlico v roki in juha se mu je razlivala po prtu in obleki. Njegov sin in snaha sta se zaradi tega hudovala in končno je moral stari oče v zapeček. Odšel je ded dobival hrano v lončeni skledici in še to vselej premalo. Žalostno je pogledoval izza zapečka na mizo in oči so mu zalivale solze.

Nekoč pa so se mu tresle roke tako zelo, da ni mogel obdržati niti skledice; padla je na tla in se razbila. Snaha je godrnjala, a starček je molčal in se žalostil.

Za mal denar mu je kupila le seno skledico in iz te je moral poslej ubogi starček jesti.

Ko je nekoč družina sedela pri mizi, prinese mali vnukček deske in prične zbijati. «Kaj boš naredil?» ga je vprašal oče. — Koritce,» je odgovoril otrok, «da boš iz njega jedla oče in mati, kadar bom velik». — Mož in žena sta se spogledala, pričela sta jokati in takoj sta privedla starčka k mizi. Od tedaj je ded zopet jedel pri mizi in mlada dva nista bila več huda, čeprav je jedl včasih malo razlil po prtu in obleki.

Rumeno je najlepše

Naša botra Katra ni bila kar tako. Imela je svojo hišico, pa še kurnik zraven. In okrog kurnika je rasla trava. Po njej so se pasle štiri lepe putke: dve beli in dve črni.

Beli putki sta zobali bele kamenčke in nesli bela jajčka; črni putki sta iskali črne kamenčke in nesli prav tako bela jajčka.

Pa sta rekli beli putki, da je vse, kar je belo, najlepše, pa sta črni putki rekli, da je črno lepše.

Bela je marjetica, pa kaša, pa hiša, pa midve, sta naštevati beli putki.

Črna je senca, pa kurnik, pa skleda za pičo, pa midve, sta dokazovali črni putki.

Bela je botrina ruta, sta trdili beli putki.

Črna je botrina najboljša obleka, sta se bahali črni putki.

Bela so naša jajčka in to je glavno, sta se repenčili beli putki.

In črni putki sta grdo pogledali in molčali, ker je to res glavno. In sta bili na moč užaljeni; pa sta obrnili hrbet belima putkama in kurniku in botrini hišici. Za hišico se je vzpenjal klanček, nad klančkom je stal gozd. Putki sta šli po klančku v gozd. Tam sta izkopali vsaka svojo jamico, vanjo sta nabrskali suhega listja, pa sta znesli vsaka svoje jajce, pa še eno in še eno.

In sta se dogovorili: imeli bova piške; čisto črne bodo in najlepše.

Botra Katra pa je kaj kmalu pogršila svoji dve črni putki in je rekla belima putkama: izvaliti bo treba nove piške, da ne bo naša družina tako majhna.

Beli putki sta bili za to in sta precei zakokali; pa sta se pogovarjali; beli sva in najine piške bodo tudi bele in najlepše.

Gori v gozdu sta črni putki sedeli v gnezd. In, ko je zacepetalo pod nerutmi, sta vstali in ostrmeli: piške so bile vse po vrsti rumene; od klunčka do puhastega repka rumene.

ELA PEROCI

O NINI

Nina je pristrčna deklica. Sedi na stolčku sredi sobe in pestuje svojega medvedka. Srečna je, ker ima mamo, očeta, brata, babico in dedka in vsi jo imajo radi. A najrajši jo ima mama. Ko sedi Nina sredi sobe na stolčku in pestuje medvedka je tako kakor bi pestovala vso svojo ljubezen.

Nina! jo pokliče mama iz kuhinje. A Nina molči in stisne medvedka k sebi in čaka.

Ninica moja! kliče mama, a nič ne pomaga. Nina molči.

Mama pride iz kuhinje in najde Nino, kako si z medvedkom skriva obraz.

Nina, kaj je s teboj jo vpraša mama. Tako si me prestrašila, ker se sploh ne oglasiš.

Nina se nasmeji, položi medvedka v košaro k drugim igračem in vpraša: Povej mi, mama, kako si se prestrašila?

Mislila sem si čudne reči, ji reče mama.

Povej mi tiste čudne reči.

Najprej sem mislila, da me ne slišiš. Potem sem si mislila, da te sploh ni v sobi in na koncu sem si mislila, da sem čisto sama doma. Ti veš, kako se tega bojim. Nočem biti sama doma.

Zakaj nočeš biti sama doma, mama?

Ker slišim takrat tišino.

Spogledali sta se in se pogovorili: na to sva pa čisto pozabili, da je rumeno najlepše. Najine piške so najlepše.

Potem sta se napotili iz gozda po klančku navzdol do Katerine hišice in do kurnika in do travnika pred kurnikom. Za njima so cepetale piške; za prvo putko pet, za drugo šest.

Tudi beli putki sta dočakali svoje piške; tudi te niso bile bele, ampak rumene, od temena do kremeljcev prelepo rumene. Pa sta našobili gremen; pa sta popeljali piške na travnik; prva jih je vodila šest, druga pet. In sta se razgledovali: regrat je rumen, buče so rumene, pa sončnice, pa botrina jopa, pa naše piške; vse rumeno je najlepše.

Črni putki sta zavili okrog kurnika in naštevati: pšenica je rumena, pa kuruza, pa sonce, pa naše piške; vse rumeno je najlepše.

In glej, zdaj so se vse štiri putke zlahka sporazumele in so bile na moč zadovoljne.

Botra Katra pa še bolj.

Nekaj za smeh

Jakec in Minka hodita v prvi razred. Ko prideta iz šole domov, ju oče vpraša:

«No, kako je bilo v šoli?».

Oba molčita.

«Ali je vama učiteljica všeč?».

«Ne!» se oglasita oba.

«Zakaj pa ne?» vpraša oče dalje.

Minka molči, Jakec pa zamisljeno odvrne: «Ker nič ne ve. Zmerom samo nas otroke izprašuje!».

Mati: «Ali si se umil, Mihec?».

Mihec: «Seveda, mati! Že večkrat!».

Povej mi, kako slišiš tišino? prosi Nina.

Tako, ji pove mama, vse je prazno, nič se ne premakne, tišina pa kriči. To je kakor čudna divja glasba.

Čudno, reče Nina, še nikoli nisem slišala divje glasove, ki jim praviš tišina.

Mogoče je nisi slišala zato, ker se ne znaš pogovarjati s svojimi igračkami.

Se ti znaš pogovarjati z igračami? vpraša Nina mamo.

Ne, ne znam se pogovarjati z njimi, ji odgovori mama.

Škoda, igrače znajo tako lepo pripovedovati. Pripovedujejo skoraj tako kakor ti.

ZA DOBRO VOLJO

Neki potnik je sedel v kupeju. Nenadoma je začutil, da nanj nekaj kaplja. Iz radovednosti polizne tekočino. Poskusil jo je nekajkrat, ko pa nikakor ni mogel ugotoviti, kaj bi to bilo, se je obrnil k sopotnici, lastni:

«Oprostite, ali imate v košarici steklenico vina?».

«O ne», odvrne ona, «dve majhni mucki!».